



Nieuwsbrief Mertonvrienden van de Lage Landen

De prijs voor een mathematische of kwantitatieve opvatting over de mens, (bijvoorbeeld in een positivistische en sociologische benadering), is dat door van ieder individu een nummer te maken je hem reduceert tot niets. En door van alle mensen gewoon een verzameling van individuele eenheden te maken, maak je van hen een enorme statistische leegte – een leegte waarin aantallen zich gewoon vermenigvuldigen zonder doel, zonder waarde, zonder betekenis en zonder liefde.

Het risico van deze enorme, numerieke en technische opvatting over de mens is, dat het de liefde vernietigt door het individu in de plaats van de persoon te stellen. En wat is de persoon? De persoon is juist één met het geheel, dat liefde is. Hij is onverdeeld in zichzelf omdat hij openstaat voor allen. Hij staat open voor allen omdat de éne liefde die de bron is van alles, de vorm van alles en het doel van alles, één is in hem en in alles. Slechts wie wijd openstaat voor de hemel en de aarde en zich voor niemand afsluit, is werkelijk alleen.

Liefde is niet een probleem, ze is niet een antwoord op een vraag. Liefde kent geen vragen. Het is de grond van alles, en vragen komen slechts op voor zover we verdeeld, afwezig, afkerig en vervreemd zijn van die grond.

Onze samenleving veroorzaakt echter deze verdeeldheid, deze vervreemding en deze afwezigheid; dat is haar ware natuur. Zo leven we dus in een wereld waarin we zelf afwezig zijn, ook al proppen we haar vol met onze bezittingen, onze projecten, onze reclame en onze machines. We leven dus in een wereld waarin we zeggen: “God is dood”, en in zekere zin is dat ook zo, omdat we niet langer in staat zijn om de waarheid te ervaren dat wij geworteld en gegrondvest zijn in Zijn Liefde.

Hoe kunnen wij deze waarheid opnieuw ontdekken? Alleen als we haar niet langer hoeven te zoeken – want als we haar blijven zoeken betekent dit dat we haar verloren hebben. Door te erkennen dat wij geaard zijn in onze echte grond, de liefde, erkennen we in feite dat we niet zonder haar kunnen bestaan.

Deze erkenning is niet mogelijk zonder een fundamentele persoonlijke eenzaamheid. Collectieve actie zal dit nooit bereiken en het maakt daarbij niet uit hoezeer ze zich bezighoudt met “ik en Gij”. Want in de grond van de eenzaamheid, zijn “ik en Gij” één. Slechts uit deze grond kan echte liefde ontstaan. Laten we dus van “liefde” en “eenzaamheid” geen kwestie van vraag en antwoord maken. Het antwoord wordt niet gevonden in woorden, maar door op een bepaald bewustzijnsniveau te leven. Deze bladzijden houden zich dus bezig met een geestelijk klimaat, een atmosfeer, een landschap van de geest, een bepaald bewustzijnsniveau: de vrede, de stilte van het alleen-zijn waarin de Hoorder luistert en waar het Horen een Niet-Horen is.

Thomas Merton, uit de inleiding van de Japanse vertaling van *Overdenkingen in eenzaamheid*.